

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

MAS SVITAVA

STŘEDNĚDOBÉ HODNOCENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU LEADER

2009 - 2011

Prosinec 2011

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

1. Úvod

Základní údaje o MAS SVITAVA

Název MAS:	MAS SVITAVA
Právní forma:	Občanské sdružení dle zákona č. 83/1990 Sb.
IČ:	270 23 621
Sídlo:	Koclířov 134, 569 11
Statutární zástupce:	Ing. Julius Štaud, předseda sdružení
NUTS II:	Severovýchod
Založení MAS:	16. 2. 2006
Schválení SPL:	14. 10. 2008

	Původní stav	Stav k 30.6.2011
Počet obcí	27	27
Počet obyvatel	31059	31115
Rozloha MAS (km²)	339,81	339,81
Počet členů - veřejný sektor	4	4
- soukromý sektor	17	21
- celkem	21	25

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

2. Popis SPL, Fichí a rozpočtu

2.1. Složení SPL

Strategický cíl	Prioritní osa	Opatření - fiche	Soulad s PRV
Zvyšovat kvalitu života obyvatel venkovského regionu	Kvalita života	Infrastruktura obcí to vyžaduje	Podopatření III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic
		Zlepšení kvality života obyvatel vesnic	Podopatření III.2.1.2 – Občanské vybavení a služby
		Aktivity v cestovním ruchu	Podopatření III.1.3.1 Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hipostezky a další tématické stezky a Podopatření III.1.3.2 Ubytování, sport
		Kulturní dědictví svitavského venkova	Opatření III.2.2 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
Zlepšovat péči o krajinu a životní prostředí	Krajina a životní prostředí	Lesní bohatství na Svitavsku	Podopatření I.1.2.1. Lesnická technika
		Kulturní dědictví svitavského venkova	Opatření III.2.2 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
Zlepšovat podmínky pro ekonomický rozvoj území	Ekonomika	Rozvoj zemědělských podniků	Podopatření I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků
		Podnikatelské aktivity v cestovním ruchu	Podopatření III.1.3.1 Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hipostezky a další tématické stezky a Podopatření III.1.3.2 Ubytování, sport
		Lesní bohatství na Svitavsku	Podopatření I.1.2.1. Lesnická technika

2.1.1. Popis cílů:

a) *Strategický cíl „Zvyšovat kvalitu života obyvatel venkovského regionu“*

Stanovení tohoto cíle reaguje na to, že v současné době dochází k odlivu obyvatel z některých obcí a je třeba napomoci zvrátit tento trend. V jiných obcích

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

Je sice přírůstek obyvatel kladný, ale i zde je nutné zajistit, aby se obyvatelům líbilo ve vesnicích, ve kterých žijí. Cílem je zabezpečit adekvátní standard technické a dopravní infrastruktury a služeb v menších obcích a zajištění odpovídajícího zázemí pro možnosti trávení volného času, aby obyvatelé vesnic nenacházeli veškeré možnosti volnočasových aktivit pouze ve větších městech a aby se jejich život v obci neomezoval pouze na vlastní dům a pozemek. Podopatření v oblasti cestovního ruchu (budování rozhleden, stezek a doplňování sportovních zařízení ve spojitosti s ubytovacími kapacitami) umožňují přilákat do regionu a obcí rekreaty a turisty a místním obyvatelům umožní využití těchto zařízení v době, kdy nebudou užívány příchozími návštěvníky. Zároveň je cílem lidi stimulovat k aktivitě pro svoji obec a region, napomáhat činnosti organizací občanské společnosti v obcích a budovat lokální patriotismus.

b) Strategický cíl „Zlepšovat péči o krajinu a životní prostředí“

Přestože tento cíl spadá spíše do oblasti Operačního programu Životní prostředí, jsou zde možnosti pro realizaci i v rámci Programu rozvoje venkova. Tento strategický cíl má dvě dimenze. První dimenze se týká péče o krajinu a její atraktivitu pro obyvatele území MAS i pro návštěvníky. Je spojena zejména s rekonstrukcí drobných světských, ale zejména církevních památek, které dotváří charakter krajiny. Vzhledu krajiny se však dotýká i strategický cíl „Zvyšovat kvalitu obyvatel venkovského regionu“, neboť zejména estetický vzhled obcí je důležitým prvkem celkového vzhledu území. Součástí péče o krajinu a životní prostředí je šetrné hospodaření v lesích, které posílí produkční i rekreační funkci lesa. Druhá dimenze se týká péče o životní prostředí, využívání obnovitelných zdrojů energie a péče o vodu v krajině.

c) Strategický cíl „Zlepšovat podmínky pro ekonomický rozvoj území“

Celé území MAS se nachází v hospodářsky slabém regionu okresu Svitavy. Problémem je vyšší nezaměstnanost ve srovnání s průměrem Pardubického kraje a také nižší úroveň vzdělanosti obyvatel než je celorepublikový průměr. Vzhledem k tomu, že Pravidla umožňují poskytovat vzdělávací kurzy jen vůči podnikajícím hospodářským subjektům, přičemž příjemci dotace mohou být jen obce či neziskové organizace, byla dosavadní Fiche č. 7 v březnové aktualizaci 2011 zrušena. V této kombinaci nebyla žádná poptávka. Pro všeobecné vzdělávání, které vytyčuje rozvojová strategie MAS, je prostor u jiných dotačních titulů než PRV.

Strategický cíl má stimulovat ekonomickou aktivitu v území, ať již v podobě zakládání nových podniků, diverzifikace podnikání, stabilizace, zlepšení ekonomické situace a dalšího rozvoje stávajících podniků. Cílem je snížení nezaměstnanosti v území, vytvoření nových služeb a výrobků poskytovaných v území MAS a možnost vzniku nových dodavatelsko-odběratelských vztahů v regionu. K rozšíření možností budou k hlavním opatřením PRV nově přiřazena vhodná podopatření pro umožnění řešit uvedenou problematiku. Podopatření v oblasti cestovního ruchu (budování rozhleden, stezek a doplňování sportovních zařízení ve spojitosti s ubytovacími kapacitami) umožňují

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

přilákat do regionu a obcí rekreanty a turisty, což může přinést "domácím" podnikatelům zvýšení výnosů z poskytovaných služeb.

2.1.2. Popis priorit:

Cíle a priority budou dosahovány prostřednictvím **aktivit** - realizací kvalitních projektů vybraných v rámci vyhlášených výzev na jednotlivé fiche. Nositelům projektových záměrů, žadatelům o dotaci a z nich potom vybraným příjemcům dotace napomůže ve všech fázích MAS svou činností (konzultacemi a školeními ve fázi přípravy projektů, monitorováním, kontrolou a poradenstvím v průběhu realizace projektu, monitorováním v průběhu fáze udržitelnosti) k úspěšné realizaci projektů. MAS se bude také podílet na informování o realizovaných projektech v území a tím bude stimulovat další subjekty k předkládání jejich projektových záměrů.

2.1.3. Popis Fichí

Fiche 1 Rozvoj zemědělských podniků

Podopatření I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků

V území MAS je zemědělský sektor relativně stabilizovaný, avšak problémem je zastaralost technologií a nedostatečné investice. Cílem fiche je modernizace a nákup nových technologií (včetně mobilních zemědělských strojů a prodejních automatů na produkty prvovýroby) a menších staveb v oblasti rostlinné a živočišné výroby. Prostřednictvím těchto investic dojde ke zvýšení přidané hodnoty a zlepšení konkurenceschopnosti zemědělských výrobců v regionu MAS. V oblasti živočišné výroby bude kladen důraz na welfare chovaných zvířat. V souvislosti s projekty této fiche bude jako vedlejší opatření umožněno využít i specifika Opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy (např. modernizaci kotelen nebo širokou škálu činností v režimu "de minimis").

Fiche 2 Lesní bohatství na Svitavsku

Podopatření I.1.2.1. Lesnická technika

V území MAS zaujímají poměrně značnou část rozlohy lesy. Cílem fiche je především **efektivní a ekologicky šetrné hospodaření v lesích** pomocí moderní lesnické techniky, které posílí hospodářskou a rekreační funkci lesa. Fiche napomůže řešit ten problém, že oblast lesnictví na Svitavsku se potýká s nedostatkem pracovních sil (i přes relativně vysokou míru nezaměstnanosti), nová lesnická technika do jisté míry tyto chybějící pracovní síly nahradí. Významnými hospodáři v lesích na území MAS jsou obce (z 27 obcí v území MAS 25 obcí vlastní lesy). Ty si v současné době techniku většinou pronajímají. Fiche přispěje i k jejich větší

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

soběstačnosti v tomto ohledu. Projekty spadající do této fiche jsou prospěšné i pro soukromé subjekty – vlastníky lesa. Směrodatná vždy bude progresivnost a šetrnost techniky k životnímu prostředí.

Tato fiche pomáhá naplňovat dva strategické cíle, a to v oblasti péče o krajinu a životní prostředí (šetrné hospodaření v lesích, posílení rekreační funkce lesa) a také v oblasti ekonomické (zvýšení ekonomické soběstačnosti vlastníků lesů v oblasti lesnického hospodaření).

Fiche 3 Podnikatelské aktivity v cestovním ruchu

Podopatření III.1.3.2 Ubytování, sport

Fiche řeší možnosti rozšířit činnost zemědělských výrobců o podnikání v oblasti cestovního ruchu – zejména ve venkovské turistice a agroturistice a napomoci rozvoji nezemědělským podnikatelům, případně i obcím, v cestovním ruchu. Zejména se bude jednat o vybudování malokapacitních ubytovacích zařízení, stravovacích zařízení ve vazbě na ubytování a sportovišť s podporou základního wellness. Může tak dojít k diverzifikaci činnosti zemědělců, což přispěje k posílení jejich ekonomické stability. Vzhledem k multiplikativnímu charakteru cestovního ruchu mohou z investičních akcí „primárních investorů“ profitovat i další subjekty v území (poskytovatelé služeb, dodavatelé, zaměstnanci). Územím prochází cyklostezky národního významu, zároveň zde přetrvává zájem původního německého obyvatelstva o dané území, navíc v současné době začíná být venkovská turistika a agroturistika zajímavou alternativou trávení dovolené i pro české občany, zejména pro rodiny s dětmi pocházejícími z velkých měst. Preferovány budou projekty, které budou spojeny s možností poskytovat programovou náplň, projekt musí mít dobře připravenou komunikační strategii, nejlépe i v zaměření na zahraniční návštěvníky. V souvislosti s projekty této fiche bude jako vedlejší opatření umožněno využít i specifika Opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy (pro zemědělské podnikatele např. modernizace kotelen) a Opatření III.1.3.2 Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hipostezky a další tematické stezky.

Fiche 4 Infrastruktura obcí to vyžaduje

Podopatření III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic

Záměry: a) Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí
b) Veřejné vodovody, kanalizace a ČOV – *tento záměr nadále nebude vyhlášován, resp. se ZRUŠUJE*

Fiche řeší zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti na komunikacích v obcích. Dále bylo úmyslem v této fichi realizovat vodohospodářské projekty, avšak dosud nebyl zaznamenán žádný

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

zájem; důvodem je to, že dvoumilionový limit neumožňuje ani nejmenším obcím řešit existující vodohospodářské problémy a proto se tento záměr pro druhou polovinu období ruší. Třetí oblastí této fiche bude regenerace a revitalizace veřejných prostranství, což přispěje ke zlepšení estetického vzhledu obcí tak, aby byly vnímány jako příjemné místo pro život. Fiche koresponduje s existencí velkého množství projektových záměrů spadajících do této oblasti, zároveň i místní občané považují tuto oblast za prioritní, což ukázalo dotazníkové šetření realizované v roce 2007 v rámci zpracovávání Rozvojové strategie MAS.

Fiche 5 Zlepšení kvality života obyvatel vesnic

Podopatření III.2.1.2 Občanské vybavení a služby

Fiche je zaměřená na zabezpečení dostatečné a kvalitní sítě občanské vybavenosti v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb a kvalitního zázemí pro kulturní a sportovní vyžití v obcích pro všechny věkové skupiny. To napomůže zkvalitnění života na venkově a v dlouhodobém měřítku přispěje ke stabilizaci venkovského obyvatelstva. K rozšíření nedostatečných dopravních služeb mají obce a svazky obcí možnost (v režimu "de minimis") možnost nákupu mikrobusu.

Fiche 6 Fiche Kulturní dědictví svitavského venkova

Podopatření III. 2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Cílem fiche je rekonstrukce kulturních památek dotvářejících charakter krajiny a obcí v území MAS. Krajina včetně obcí se tak stane atraktivnější pro obyvatele území i pro návštěvníky. Dále v rámci tohoto podopatření budou moci být vytvořeny studie a programy obnovy, využití a regenerace kulturního dědictví venkova a vybudovány stálé výstavní expozice a muzea. To vše napomůže rozvoji cestovního ruchu v území.

Fiche 7 Vzdelávání pro rozvoj podnikání a zlepšení kvality života na venkově - zrušena od 1. 4. 2011, nebude vyhlašována s tím, že náplň tohoto opatření budou moci žadatelé případně využít jako vedlejší opatření v projektech nepodnikatelských subjektů.

Fiche 8 Aktivity k podpoře venkovské turistiky

Podopatření III.1.3.1 Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hipostezky a další tematické stezky

Realizace projektů v této Fichi může napomoci rozvoji venkovské turistiky a agroturistiky s

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

možnou vysokou mírou dotace (v režimech "de minimis" a nezakládající veřejnou podporu) a lze jí využít ve prospěch zemědělských i nezemědělských podnikatelů a obcí. Podopatření je určeno na vybudování a rekonstrukce rozhleden, tvorbu, obnovu a rozšíření pěších a lyžařských stezek, hipostezek nebo tematických stezek. Současně může být zajištěna propagace a marketing (mimo projektů v režimu zakládající veřejnou podporu) nebo nákup pozemků v souvislosti s projektem.

2.1.4. Počet aktualizací SPL, změny fichí, monitorovacích ind., priorit, cílů, popis změn

SPL bylo aktualizováno v březnu 2011 (Hlášení změn z 28. 3. 2011) a další úpravy budou provedeny v souvislosti s touto střednědobou evaluací.

Fiche byly z původní verze aktualizovány 3x, a to Hlášeními změn ze 7. 8. 2009, ze 14. 7. 2010 a ze 14. 4. 2011.

2.2. Předpokládaný rozpočet, skutečně čerpaný rozpočet

	% z rozpočtu (dle platného SPL)	% rozpočtu – schválené žádosti - stav 25.11.2011	Podané žádosti		Schválené žádosti		Proplacené projekty	
			ks	Kč	ks	Kč	ks	Kč
Fiche 1	9	2,1	1	246388	1	246388	0	0
Fiche 2	3	0,4	2	256415	1*	44000	0	0
Fiche 3	11	10,9	2	1294380	2	1294380	0	0
Fiche 4	19	9,2	5	2328672	3	1086388	1	642336
Fiche 5	42	57,7	27	12831306	15	6819014	7	1886547
Fiche 6	12	19,7	7	4998241	5	2334512	1	830503
Fiche 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Fiche 8	4	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	100	100	44	21955402	27	11824682	9	3359386

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

*] druhý z podaných projektů byl sice schválen, ale konečný příjemce od realizace před podpisem dohody od realizace z vlastní vůle odstoupil

2.3. Alokace

Stav k 30.6.2011	Celková alokace (Kč)	Alokace IV.1.2 (Kč)	Zazávazkováno IV.1.2 (Kč)	Proplaceno IV.1.2 (Kč)
2009	4 188 529	4 031 500	0	0
2010	4 024 414	3 825 914	7 711 047	3 359 386
2011	4 151 611	3 735 611	4 113 635	0
Celkem	12 364 554	11 593 025	11 824 682	3 359 386

Alokace roku 2009 byla podle nabídky ministerstva sloučena s alokací roku 2010 a celková alokace pak byla uplatněna v průběhu roku 2010 v 9. a 11. kole příjmu projektů u SZIF.

Rozdíl mezi celkovou alokací a alokací pro IV.1.2 (771 529 Kč) jsou výdaje na režii MAS pro roky 2009 až 2011, které činí z celkového součtu alokací těchto let jen 6,24 %.

V tabulce je patrný nesoulad mezi alokací a zazávazkovaným objemem pro IV.1.2. Rozdíl je přípustný vzhledem k tomu, že mnoho projektů je při realizaci realizováno nižším nákladem a vzniká tak v okamžiku schválení platby dotace úspora. Uspořené rozdíly jsou pak v posledním období vráceny do objemu možného závazkování u MAS. V aktuálním stavu podle Portálu farmáře je uvedena možnost závazkování ve výši 4 313 446,70 Kč. Přitom suma nepodepsaných Dohod o poskytnutí dotace z poslední výzvy MAS je pouze 4 113 635 Kč, takže je nyní vytvořena rezerva ve výši téměř 200 tis. Kč.

2.4. Výzvy – časový přehled

	1. výzva (od – do)	2. výzva (od – do)	3. výzva (od – do)
Fiche 1	28. 11. – 12. 12. 2009	30. 7. – 11. 9. 2010	18. 5. – 21. 5. 2011
Fiche 2	28. 11. – 12. 12. 2009	30. 7. – 11. 9. 2010	18. 5. – 21. 5. 2011
Fiche 3	-	30. 7. – 11. 9. 2010	18. 5. – 21. 5. 2011
Fiche 4	28. 11. – 12. 12. 2009	30. 7. – 11. 9. 2010	18. 5. – 21. 5. 2011
Fiche 5	28. 11. – 12. 12. 2009	30. 7. – 11. 9. 2010	18. 5. – 21. 5. 2011

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

Fiche 6	28. 11. – 12. 12. 2009	30. 7. – 11. 9. 2010	18. 5. – 21. 5. 2011
Fiche 7	-	30. 7. – 11. 9. 2010	zrušena
Fiche 8	neexistovala	neexistovala	18. 5. – 21. 5. 2011

3. Metodický přístup

3.1. Zdroje údajů (sběr dat, dotazníky, rozhovory, kritéria pro výběr vzorků apod.)

3.1. Zdroje údajů

Střednědobé hodnocení SPL bylo připravováno a prováděno plánovitě. Zahájení evaluace bylo oznámeno po předchozím projednání v Radě sdružení na internetových stránkách MAS Svitava v říjnu 2011 s výzvou pro nejen členské subjekty, aby sdělily své záměry a požadavky a podaly připomínky k zaměření, obsahu a k výsledkům plnění stávajícího SPL MAS Svitava a jeho výhledům do roku 2013. Samotné písemné evaluační zpracování bylo připraveno pracovníky sekretariátu MAS, když se především vycházelo z výsledků monitoringu dosavadního plnění SPL a vlastních zkušeností pracovníků a funkcionářů MAS. Připomínek, požadavků nebo návrhů zveňčilo bylo minimálně. Je ještě možnost, že k nim dojde ve fázi, kdy bude projednávána a schvalována aktualizace SPL, která proběhne na valné hromadě v prosinci 2011. Byly také aktualizovány statistické údaje s porovnáním dat uvedených v původním SPL a dat aktuálních v oblastech vývoje počtu obyvatel, vybavenosti sídel, úrovně zaměstnanosti apod. Statistické údaje byly vyžádány v oddělení regionálních analýz a informačních služeb ČSÚ Pardubice a zjišťovány na portálech státní správy.

Souběžně s těmito pracemi byly projednány také úpravy všech Fichí, spočívající především v bodování preferenčních kritérií a zpřesnění obsahu monitorovacích indikátorů.

Závěrem byli členové orgánů MAS seznámeni s aktualizovanými statistickými daty a monitoringem výsledků plnění SPL a také s otázkami, které byla jako povinné předloženy k zodpovězení při střednědobém hodnocení a otázkami, které pro MAS vyplynuly z provedené evaluace.

Závěrečné projednání střednědobého hodnocení bylo projednáno Radou sdružení a výstupy z provedeného hodnocení a projednávání budou podkladem pro aktualizaci SPL tak, aby tento plán dobře určoval směřování činnosti MAS na zbývající období do roku 2013.

3.2. Monitorovací indikátory

1. Nově vytvořená trvalá pracovní místa	2	3	150 %
2. Nově vzniklá lůžka (bez přistýlek) pro cestovní ruch	18	14	77,8 %
	nastavené v SPL		

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

3. Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesní výroby (nové technologie, výsledky diverzifikace apod.)	7	2	28,6 %
4. Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	8	18	225 %
5. Projekty pro zlepšení vodohospodářské infrastruktury INDIKÁTOR ZRUŠEN	2	-	0 %
6. Obnova projektů dědictví venkova vč. muzeí a výstavních prostor	6	7	116,7 %
7. Budování hřišť a podobných zařízení pro mládež	7	11	157,1 %
8. Plochy komunikací a veřejných prostranství	600	783,7	130,7 %
9. Délka vytvořených pěších tras a stezek	3	-	0 %
10. Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (vč. odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	18	18	100 %
11. Vzdělávání: počet vzdělávacích akcí/absolvovalo osob	3/36	-	0 %

Z hodnocení monitorovacích indikátorů vyplývá, že většina indikátorů je splněna nad limit plánovaných hodnot. Pouze tři indikátory nebyly vůbec naplněny. Jejich navýšení lze pravděpodobně očekávat v dalším sledovaném období.

Indikátor ad 5) byl zrušen pro nezáměr – viz zdůvodnění v části 2.1.3.

3.3. Hodnotící otázky

3.3.1. Povinné hodnotící otázky

3.3.1.1 Do jaké míry napomohla podpora k dalším pracovním příležitostem ve vašem regionu?

3.3.1.2 Do jaké míry napomohla podpora k zavádění víceodvětvových přístupů ve vašem regionu?

3.3.1.3 Do jaké míry napomohla podpora k zavádění inovačních přístupů ve vašem regionu?

3.3.1.4 Napomohla podpora k většímu zapojení mladých lidí do dění v regionu?

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

3.3.1.5 Napomohla podpora k většímu zapojení žen do dění v regionu?

3.3.2. Zvolené hodnotící otázky ze strany MAS dle jejich cílů a priorit

3.3.2.1 Napomohla podpora ke zlepšení kvality života obyvatel venkova v našem regionu?

3.3.2.2 Do jaké míry podpora napomohla zlepšovat péči o krajinu a životní prostředí?

3.3.2.3 Napomohla podpora ke zlepšení podmínek pro ekonomický prostor v našem regionu?

3.3.2.4 Došlo k žádoucímu posunu povědomí o činnosti a prospěšnosti MAS v našem regionu?

3.4. Způsob, jak budou zodpovídaný hodnotící otázky

Odpovědi na povinné otázky i otázky zvolené MAS se především opíraly o v SPL stanovené cíle a priority. Odpovědi ve věci hodnocení plnění cílů a priorit SPL byly hledány jednak v dokumentaci MAS a jednak v osobně vedených rozhovorech, cílených dotazech, výstupech z jednání orgánů MAS a také ze zprostředkovaných názorů a ohlasů veřejnosti nebo v regionu působících institucí.

Pokud jde o dokumentaci MAS, byly zejména využity spisy přijatých žádostí o dotace a písemné doklady zachycující komunikaci MAS s obyvatelstvem a institucemi. Rozhovory a cílené dotazy byly pokládány jak úspěšným tak i neúspěšným žadatelům o dotace, starostům obcí a měst, funkcionářům svazků obcí apod. Využívaly byly také ohlasy na informace, které přinášel široce rozšiřovaný Zpravodaj MAS Svitava. V neposlední řadě pak byly využity diskusní příspěvky a připomínky vznesené při jednání orgánů MAS, a to jak orgánů rozhodujících a výkonných, tak i poradních (komise).

4. Odpovědi na hodnotící otázky

4.1. Hodnotící povinná otázka č. 1:

Do jaké míry napomohla podpora k dalším pracovním příležitostem ve vašem regionu?

4.1.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Region působnosti MAS Svitava trpí značnou nezaměstnaností a proto u preferenčních kritérií je nastavena absolutně nejvyšší bodová hodnota (20 bodů) za vznik každého trvalého pracovního místa. V přijatých a k podpoře schválených projektech se vyskytly tři projekty, kde nové pracovní místo vznikne – jedno místo ve fichi č. 3 a další ve fichi č. 5 (čtyři poloviční úvazky).

4.1.2 Odpověď na hodnotící otázku

Z analýzy vyplývá, že podpora přispěje u konečných příjemců dotací ke vzniku tří přepočtených pracovních míst, a to po dokončení zmíněných projektů. Vedle toho lze jako přínos zaměstnanosti započítat i skutečnost, že realizace schválených projektů přináší pro politiku zaměstnanosti pracovní

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

příležitosti, pokud jsou zakázky prováděny zaměstnavatelskými subjekty se sídlem v regionu MAS.

4.2 Hodnotící povinná otázka č. 2:

Do jaké míry napomohla podpora k zavádění víceodvětvových přístupů ve vašem regionu?

4.2.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Vzhledem ke vzdálenosti regionu MAS od center výzkumu a věd, je pro žadatele o dotace ztížená situace případného vzniku spolupráce na této nejvyšší úrovni a v praxi se takový projekt zatím nevyskytl. U schválených projektů se na lokální úrovni vyskytlo poměrně hodně bodovaných přístupů, a to u 16 z 27 projektů. Hodnotitelé většinou dávali body za spolupráci subjektů na místní úrovni nebo za navrhování projektů formou komunitního plánování (navrhování dětmi, místními spolky, požadavky vznesené na veřejných schůzích v obcích).

4.2.2 Odpověď na hodnotící otázku

S ohledem na význam tohoto kritéria bylo rozhodnuto, aby pro další Výzvu MAS pro příjem žádostí o dotace bylo kritérium ve všech Fichích bodově poněkud povýšeno. Využití kritéria bude navíc žadatelům v souvislosti s následující výzvou výrazně doporučeno na pravidelném semináři pro žadatele i při všech konzultacích bude tento žádoucí přístup důrazně vysvětlen. Účelné bude také sjednotit názor na ohodnocení mezi hodnotiteli-členy Výběrové komise

4.3 Hodnotící povinná otázka č. 3:

Do jaké míry napomohla podpora k zavádění inovačních přístupů ve vašem regionu?

4.3.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Inovační přístupy byly v podaných žádostech popisovány jen ojediněle, ale hodnotitelé přesto našli v projektech často přístupy, které za inovační mohli uznávat. V 1. Výzvě tomu tak bylo u 4 projektů, ve 2. Výzvě u 10 a ve 3. Výzvě u 8 projektů, celkem tedy se bodování vyskytlo u 16 z 27 schválených projektů. Převažovalo hodnocení inovací založené na technologickém nebo materiálovém základě. Naskytá se otázka, zda s tímto kritériem zřejmě umějí – žadatelé i hodnotitelé - správně pracovat.

4.3.2 Odpověď na hodnotící otázku

K podnícení toho, aby žadatelé vynalézavě vyhledávali inovační přístupy, bylo rozhodnuto, aby ve všech Fichích bylo toto preferenční kritérium bodově navýšeno. Kritérium dále bude žadatelům od následující Výzvy doporučeno využívat jednak při všech konzultacích a také na pravidelně pořádaných seminářích pro žadatele. Pozornost bude věnována také hodnotitelům, kteří budou instruováni na instruktáži Výběrové komise před hodnocením projektů následující Výzvy MAS pro příjem žádostí.

4.4 Hodnotící povinná otázka č. 4:

Napomohla podpora k většímu zapojení mladých lidí do dění v regionu?

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

4.4.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Velká většina uplatňovaných projektů ve Fichi č. 5 je orientována na mladé lidi. Ve Výzvách bylo toto kritérium uplatněno v bodování prakticky u všech schválených projektů. Mladí jsou u takových projektů často také iniciátory vzniku projektu a většinou i napomáhají jeho realizaci. To je zřejmé také z tzv. komunikačního plánu, který MAS jako nepovinnou bodovanou přílohu ve Fichích vypisuje.

4.4.2 Odpověď na hodnotící otázku

Možnost získat dotační podporu zejména na projekty doplňující vybavenost obcí rozhodně napomáhá k iniciativě a aktivnímu zapojení mladých obyvatel vesnic. Tento trend je významný pro udržitelnost venkova v dlouhodobých perspektivách, což je v plném souladu s cíli stanovenými v SPL. Úkolem příštího období pro MAS bude, aby iniciativní mladé lidi zapojila i do práce v orgánech MAS, kde jsou mladí zatím postrádáni.

4.5 Hodnotící povinná otázka č. 5:

Napomohla podpora k většímu zapojení žen do dění v regionu?

4.5.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Zapojení žen se v bodování preferenčního kritéria projevuje poměrně často ve Fichi č. 5 – Občanské vybavení a služby. Bodově byla nalezena prospěšnost pro ženy, až na jeden, u všech schválených projektů. Ženy se přirozeně velmi často a velmi usilovně starají o vytvoření dobrého domova na venkově, ale nedostatkem v činnosti MAS je skutečnost, že podíl žen v členské základně a v orgánech MAS není na patřičné úrovni, když podíl žen představuje jen 24 %.

4.5.2 Odpověď na hodnotící otázku

Zapojení žen do dění v regionu v souvislosti s možností získání dotací na realizaci projektů pro zlepšení života na vesnici je patrné. Viditelná je i v tomto směru i angažovanost žen-starostek ve vedení obcí nebo žen na vedoucích funkcích v církevních a neziskových organizacích. MAS musí v dalším období toho využít a usilovat o zvýšení podílu žen také v orgánech MAS.

4.6 Hodnotící otázka zvolená MAS č. 1:

Napomohla podpora ke zlepšení kvality života obyvatel venkova v našem regionu?

4.6.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Prioritní osu Kvalita života představují opatření/podopatření spadající u MAS Svitava do Fichí č. 4, 5, 6 a 8. Přijatých projektů v rámci těchto fichí je naprostá většina, a to 39 z celkových 44. Žádosti podávaly zájmové neziskové organizace, církevní subjekty a obce a převážně v nich šlo o dovybavení venkovského prostoru, objekty dědictví venkova a dopravní infrastrukturu. Počet žádostí byl natolik

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

vysoký, že dochází ve Fichích č. 5 a 6 k výraznému překročení plánovaného rozpočtu. Příčinou překračování je i to, že podnikatelská sféra zatím málo využívala možnost podávat žádosti v ostatních Fichích. Nedostatek je možno spatřovat také v tom, že žádosti se soustřeďují do několika aktivních obcí (26 žádostí subjektů z Koclířova, Radiměře a Vendolí, což je 59 % z dosud podaných žádostí a u schválených žádostí podle místa realizace jde rovněž o 59 %) a že o získání dotací málo usilují obce do 500 obyvatel (jen 5 podaných žádostí, ačkoliv obcí do 500 obyvatel je v území 17 z celkových 27 sídel).

4.6.2 Odpověď na hodnotící otázku

Byť je alokace MAS Svitava zařazené v kategorii MAS dodatečně k podpoře vybraných (tzv. MAS 32+) nízká a nemůže sama o sobě kvalitu života v obcích zásadněji vyřešit, využití objemu alokace pro zlepšování kvality života je velmi vysoké. Na problém nízkého počtu žádostí z malých obcí reaguje MAS zvýšením bodové preference pro projekty umístěné v malých obcích a na projekty s menšími celkovými výdaji.

4.7 Hodnotící otázka zvolená MAS č. 2:

Do jaké míry podpora napomohla zlepšovat péči o krajinu a životní prostředí?

4.7.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Do oblastní péče o krajinu patří především projekty do lesnictví (Fiche č. 2), většina projektů dědictví venkova (Fiche č. 6) a případně některé ze zemědělství (Fiche č. 1). Podíl takových projektů z celkového počtu žádostí činil 26 %. Na tento ukazatel má vliv zejména nízký počet žádostí u Fichí č. 1 a 2 (viz následující otázka). Počet žádostí o dotace u projektů dědictví venkova i objem žádaných dotací poněkud převyšuje předpoklady uvedené v SPL.

4.7.2 Odpověď na hodnotící otázku

Zatímco počet žádostí u projektů dědictví venkova je nepředpokládaně vysoký, jejich vliv na krajinu a zejména na životní prostředí není příliš výrazný. Zcela vyhovující je naproti tomu projekt schválený ve Fichí č. 1, kde jde o podporu chovu včel a o sadovnictví v extravilánu. Projekt ve Fichí č. 2 je sice věcně vyhovující, ale jeho objem dotace je mizivě nízký.

Závěr k této otázce je proto zatím vzhledem k cíli uvedenému v SPL jen částečně vyhovující.

4.8. Hodnotící otázka zvolená MAS č. 3:

Napomohla podpora ke zlepšení podmínek pro ekonomický prostor v našem regionu?

4.8.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Do ekonomického sektoru spadají projekty podávané ve Fichích č. 1 až 3 a 8. Zatím v jejich rámci bylo

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

podáno 5 projektů a 4 z nich jsou v realizaci. Pátý projekt byl sice vybrán k podpoře, ale žadatel ještě před podepsáním Dohody od realizace z vlastní vůle, v důsledku náhle změněných rodinných poměrů, odstoupil. Objemově největší z projektů podpoří cestovní ruch tím, že vytvoří lůžka v penzionu.

4.8.2 Odpověď na hodnotící otázku

Všechny schválené projekty mají ekonomickou podstatu, ale co do počtu projektů i celkového objemu dotace jde o nedostatečný rozsah.

MAS musí v dalším období spoléhat, a nejen spoléhat, ale aktivně se snažit ovlivnit podnikatelský sektor k podání více projektů směřujících do priorit stanovených v SPL.

4.9. Hodnotící otázka zvolená MAS č. 4:

Došlo k žádoucímu posunu povědomí o činnosti a prospěšnosti MAS v našem regionu?

4.9.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Zvýšení povědomí o činnosti a prospěšnosti MAS v území její působnosti je sice těžko prokazatelné, ale posun znalostí o existenci a úkolech MAS je zřejmé nejen z meziročně se zvyšujícího počtu podáváných žádostí o dotace. Postupně počet v jednotlivých výzvách činil 11, 11 a 22. Na zvýšení povědomí o MAS Svitava ve svém území měla i široká publicita prostřednictvím letos tiskem vydávaného barevného Zpravodaje MAS a stoupající úroveň a využívání internetových stránek MAS. Zvýšil se i počet přímých členů MAS a také počet aktivních členů Výběrové komise, kde část z nich se rekrutuje z řad odborníků, kteří nejsou členy MAS.

4.9.2 Odpověď na hodnotící otázku

Znalost veřejnosti o existenci, činnosti a úkolech MAS Svitava se v území její působnosti postupně zlepšuje. S tímto stavem se orgány nemíní uspokojit a budou činit kroky, aby povědomí o MAS ve veřejnosti se dále zvyšovalo.

5. Závěry a doporučení

5.1. Soulad použitých monitorovacích indikátorů se sledovanými prioritami a cíli, rovnováha mezi Fichemi dle SPL

V původním SPL nebyly monitorovací indikátory vyjmenovány. K jejich sepsání v souladu s prioritami a cíli SPL došlo schválením v Radě sdružení až 19. dubna 2011. V souvislosti s touto evaluací byly indikátory ještě poněkud dále upraveny a výsledný nynější seznam (po vypuštění vodohospodářského indikátoru) bude mít celkem 10 indikátorů. Ty jsou rozepsány až do jednotlivých Fichí. Souběžně s evaluací je vypracováno Hlášení změn, kterými bude obsah Fichí zpřesněn včetně omezení záměru b) ve Fichi č. 4. Změnami ve všech Fichích bude úprava preferenčních kritérií s úpravami v bodování a také nové rozpisy monitorovacích indikátorů. Stav plnění je zobrazen v kapitole 3.2 tohoto hodnocení.

Schválené Fiche už od počátku jsou v souladu s prioritami a cíli vytýčenými v SPL. Fiche byly v průběhu první poloviny plánovacího období několikrát zpřesňovány a doplňovány (viz 2.1.4 tohoto hodnocení). Zásadními změnami bylo zrušení Fiche č. 7, když její náplň (Vzdělávání) byla přenesena do vhodných ostatních Fichí ve formě vedlejších opatření a vytvoření nové Fiche č. 8 v souvislosti se vytvořením dvou podopatření v původním opatření III.1.3.

Plnění finančního plánu v členění do Fichí je zapsáno v tabulce 2.2 tohoto hodnocení. Přestože se zatím jen málo daří získat žadatele pro „podnikatelské Fiche č. 1 a 2“, budou v plánu ponechány, byť procentuálně mírně sníženy, s předpokladem, že ve druhé polovině období se podaří nalézt zájemce a vytvořit žádosti pro zvýšení konkurenceschopnosti v zemědělské výrobě a v lesnictví.

Dosavadní plnění rozpočtu (finančního plánu) je dosti nevyrovnané a bude nutné provést jeho revizi hlavně ve prospěch nejfrekventovanější Fiche č. 5 (občanská vybavenost a služby).

5.2. Míra dosažení cílů

Stav dosažení cílů je zhruba popsán v analýze a odpovědích na otázky vytvořené MAS č. 1 až 3 (kap. 4.6 až 4.8 tohoto hodnocení). Nejsložitější situace je v cíli **Zlepšovat podmínky pro ekonomický rozvoj území** zahrnující fiche č. 1 až 3, v nichž bylo podáno 5 žádostí, všechny byly vybrány a schváleny, avšak jeden žadatel od realizace před podpisem Dohody o poskytnutí dotace z rodinných důvodů odstoupil. Uspokojující stav mezi uvedenými Fichemi je jen v oblasti Cestovního ruchu, kde jsou schváleny 2 žádosti s dostatečným součtem dotací. U lesnictví a zemědělské výroby je schváleno jen po jednom projektu, navíc s nízkými celkovými výdaji.

V cíli **Zvyšovat kvalitu v péči o krajinu a životní**

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

prostředí bylo schváleno více projektů na objekty dědictví venkova a tento cíl bude třeba ve finančním rozpočtu posílit.

Vysoké plnění, až přeplnění je u cíle **Zvyšovat kvalitu života obyvatel venkovského regionu**. Také zde bude nutno finanční rozpočet SPL posílit, zejména oblast Občanského vybavení a služeb. Část potřeb bude možné vykryt z oblasti „Infrastruktury“, kde byl zrušen záměr pro vodohospodářské sítě (limit celkových výdajů nestačí ani pro nejmenší obce a z toho plynoucí nezájem obcí).

Závěr: Z dosavadního plnění lze předpokládat, že stanovených cílů bude možné po mírných korekcích a po dokončení projektů vybíraných v příštích dvou letech, dosáhnout.

5.3. Doporučení na základě výsledku hodnocení, případné návrhy na úpravu SPL

Na zbývajícím období do roku 2013 si MAS Svitava stanoví následující opatření:

- ❖ **Připravit pro nejbližší valnou hromadu MAS návrh na aktualizaci SPL se zapracováním záměrů, změn a potřeb, které vplynuly z tohoto střednědobého hodnocení, zejména**
 - zrušení záměru vodohospodářské infrastruktury ve Fichi č. 4,
 - přepracovat finanční plán (rozpočet) do r. 2013 s členěním do Fichí,
 - doplnit zapojení se do „projektů spolupráce“ s jinými MAS,
 - přeorganizovat počet a složení pracovních komisí MAS

- ❖ **Předložit na SZIF ještě před vyhlášením další Výzvy návrh ke schválení změny ve Fichích, jak jsou připraveny a popsány v tomto střednědobém hodnocení; zaměření Fichí do opatření PRV ponechat v dosavadním rozsahu; pouze uvážit u Fiche č. 4 vypuštění záměru b) včetně jeho vynětí z monitorovacích indikátorů (projekty vodohospodářské infrastruktury)**

- ❖ **Po každé Výzvě MAS pro příjem Žádostí o dotace uvážit provedení změn bodování preferenčních kritérií, příp. jiných podmínek, s cílem usnadnit naplnění cílů a priorit a také finančního plánu stanoveného pro jednotlivé Fiche na celé plánovací období**

- ❖ **Zvýšit počet členů MAS nejméně o 3 s důrazem na získání aktivních mladých členů do 30 let a žen**

- ❖ **Aktivizovat Komisi pro ziskový sektor s možností, že bude rozšířena o členy dřívější Komise pro chov hospodářských zvířat s cílem uvědomit podnikatele v zemědělské a**

Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít

lesnické výrobě o možnostech podat u MAS Svitava žádosti o dotace na projekty pro zvýšení její konkurenceschopnosti

- ❖ Udržet a prohlubovat součinnost s MAS okresu Svitavy a Pardubického kraje včetně aktivní účasti na činnosti CSV Pardubického kraje a KAZV Pardubického kraje
- ❖ Zabezpečit provádění monitoringu schválených projektů IV.1.2, vést o něm přehlednou evidenci včetně přehledu o plnění monitorovacích indikátorů v rozsahu, jak byly upraveny v souvislosti s tímto střednědobým hodnocením
- ❖ K posílení propagace MAS rozšířit náplň nepovinné přílohy Žádosti o dotaci o požadavek zřízení místa (stojanu, vývěsky ...) pro umístění propagačního materiálu dodaného MAS vč. kontaktu na MAS a jeho internetové stránky
- ❖ Zorganizovat v součinnosti se starosty obcí anketu v území MAS k průzkumu úrovně spokojenosti s životem v obcích a stavu povědomí veřejnosti o MAS Svitava

Toto Střednědobé hodnocení v polovině plánovacího období zpracovali manažeři MAS Svitava Eduard Jedlička a Petr Škoda, DiS s tím, že do něj byly zapracovány připomínky a závěry z jednání Rady sdružení konaného dne 2. prosince 2011.

